QUÆSTIO V.

Quare Chriſtus D. tam duram, & ſævam perſecutionem exprimit, & declarat ſuis diſcipulis?

18. Text. AIt Chriſtus D. in præſenti à num. 12. *Ante hæc omnia injicient vobis manus & perſequentur, tradentes in ſynagogas, & cuſtodias* &c. Quæ omnia, etiam appoſito Textu D. Luc. explicavi tom. 3. c. 8. per novem quæſt. à Quæſtione nempe. 9. uſque ad quæſt. 18. Nunc majoris doctrinæ gratia breviter addam.

19. Ait Chriſtus D. *Trademini autem à parentibus, & fratribus, & cognatis, & amicis, & morte afficient ex vobis*: Ecce quid facit ſæva impietas, & tanquam ebria ſanguine, feram ebibit crudelitatem in fratres, cognatos, ac amicos. Ille ſervus qui apud cœlorum Regem, de ſibi creditis defraudatam rationem reddebat; inde valde humiliter miſericordiam deprecans, eam obtinuit, tamen non eam dedicit ab eo, ut in conſervos, ac fratres ſuos ſimilem haberet: *Egreſſus autem ſervus ille, invenit unum de conſervis ſuis qui debebat ei centum denarios, & tenens ſuffocabat eum, dicens redde, quod debes.*

Matth. 18. Matth. 18 num. 8. Unde, tam aſpera, & dura crudelitas in hoc homine adversùs ſuos converſos, & amicos, qui paulo ante tam manſuetus, ac humilis coram rege adſtabat? Rationem autem

Qui à Deo recedit durus & crudelis eſt.

deſignant verba illa: *Egreſſus autem* à facie, nempe Domini ſui, & cum ab illo receſſit, & ſe à Deo elongavit, ſtatim omnem benignitatem depoſuit, & omnem duritiem, ac crudelitatem ebibit & tanquam ſæva fera cõmutatus eſt in fra-

Theophil. tres, & conſervos, Theoph. ait: *Egreſſus ille ſtrangulat, ac premit conſervum. Nullus enim, qui in Deo manet, compoſitionis expers eſt; ſed ille egreſſus erat, & à Deo nunc alienus erat, magnæ autem erat crudelitatis*: Expende: *ille autem egreſſus erat. magnæ autem erat crudelitatis.*

20. D. Chryſoſt. Secundò, D. Chryſoſt. homil. 1. ad Populum Antioch. ait: *Multi enim, qui & bella bene geſſerant, & urbes ædificaverant, & aliis ejuſdem præmeruerant ſui temporis homines. Dii à multis æſtimati ſunt, & templis, & aris honorati. Et omnis gentilium Deorum numerus ex his omnibus conflatus eſt; Ne hoc & in ſanctis fieret permiſit ipſos Deus continuo pelli, flagellari in varios incidere morbos, ut nimia corporis imbecillitas, & tentationum turba præſentibus perſuaderet, quod homines erant talia edentes miracula*: Maximè

Beneficentia maxime animos allicit ac trahit.

ſanè conſideranda eſt altitudo divinæ Sapientiæ: Si Chriſtus D. conſtituebat ſuos Apoſtolos totius Orbis principes, fidei propugnatores, idolorum deſtructores, ac veri Dei, annunciatores; cur eos non fecit maximè amabiles ac plauſibiles, ſed ut eſſent odio omnibus hominibus; maximè cùm Apoſtoli eſſent cunctis benefici, infirmos ſanantes, mortuos ſuſcitantes, dæmones ejicientes ab hominibus, & multis ſuis neceſſitatibus ſubvenientes? Inde eos non fecit amabiles, ſed odibiles; quia ſi eſſent amabiles, cum tantis beneficiis fulgerent non ut homines, ſed Dii crederentur. Et inde idololatria nata eſt in mundo, ut aliquos benefi-cos tanquam deos venerati ſint populi, ſi ergo Apoſtoli tantis miraculis radiantes grati eſſent in mundo, gentiliſmi cæcitas creſceret, & non diminueretur, cùm tanquam Dii ab omnibus haberentur, ne ergo Apoſtoli ex beneficentia dii crederentur; ſed falſorum Deorum deſtructores, proviſum eſt, ut eorum beneficentiæ commune odium adjungatur. *Ne hoc in ſanctis fieret, permiſit Deus ipſos continuo pelli, flagellari*, &c.

Dat Paulus ſanitatem Claudo, quod tunc admirantes homines, vocabant Barnabam, Jovem, Paulum, Mercurium, quia ipſe erat dux verbi; Sacerdos quoque Jovis, qui erat ante civitatem, *Tauros & coronas afferens cum populis volebat ſacrificare*. Act. 14. num. 11. & 12. ſolemne ſacrificium Apoſtolis intendebant offerre; ideo tauros, & coronas afferebant, quæ victimæ capiti imponere ſolebant; & unde illi homines in tantam dementiam venerunt, ut Deos eſſe putarent? ad hoc ſanè eos excitabat diabolus qui ut eos benefactores vidit, inde ſibi perſuaſit optimam natam eſſe occaſionem, ad idololatriam introducendam, ac perſuadendam: ſic præclarè pergit citatus D. Chryſoſt. & ait: *Paulo, & Barnabæ immolare agrediebantur. Vide diaboli malitiam. Per quos Dominus impietate ex mundo exturbare ſtudebat, per hos ipſam ille inducere curabat, rurſus perſuadens deos homines eſſe putare, quod & prioribus fecit temporibus. Et hoc maximè eſt, quod idololatriæ principium & radicem introduxit, multi enim, qui urbes ædificaverant, dii arbitrati ſunt.* 21.

Act. 14.

Ex Beneficentia homines Dii reputantur.

D. Chryſoſt.

Cùm Agar ſe videret maximè moleſtatam, ac vexatam à domina ſua Sara, fugam iniit: Juxta fontem invenit eam Angelus, qui eam maximè recreavit magnis promiſſionibus de generoſa, ac ampliſſimè dilatata prole. Illa tantis donis gratificata. *Vocavit nomen Domini, qui loquebatur ad eam: Tu Deus, qui vidiſti me.* Gen. 16. num. 13. ut notat Rabb. Maur. *Angel. in forma hominis loquebatur ancillæ.* Si hominem videbat, & tanquam cum homine loquebatur; unde in hanc cogitationem devenit, ut eum diceret ac appellaret Deum; Ut eum ſuum benefactorem agnovit, ſtatim eum, ut Deum reputavit, ac tanquam Deum venerata eſt. *Tu Deus, vidiſti me*: D. Chryſoſt ibi. *Vides, ait, quomodo, & hæc vult perpetuam memoriam infigere loco, per vocabuli impoſitionem? & magnam gratitudinem declarare erga eum, qui tanta erga eam contulerat beneficia, tantaque illam cura, & ſtudio complexus erat.* 22.

Geneſ. 16.

Ob beneficia homines tanquam dii cognoſcuntur.

Rabbanus.

D. Chryſoſt.

QUÆSTIO VI.

Quare Chriſtus Dominus ait adverſarii non poterunt reſiſtere ori, ac ſapientiæ ſuorum diſcipulorum, cùm ab eis eſſe interficiendos [illegible]cat?

AIt Chriſtus D. in præſenti [illegible]is Apoſt. *Ponite ergo in cordib. veſtr[illegible] non præmeditari quemadmodũ reſpondeatis: E[illegible] enim dabo vobis os, & ſapientiã, cui non poterunt [illegible]ſtere, contradicere omnes adverſarii veſtri. Trad[illegible] autẽ* 23. Text.

à parentibus, & fratribus, & cognatis, & amicis, & morte afficient ex vobis. Videntur hæc pugnantia inter ſe: nam ſi diſcipulis Chriſti datur ſapientia; & os cui non poterunt adverſarii reſiſtere, conſequens eſt, ut ad eorum verba, adverſariorum ora comprimantur, ut non valeant aliquid dicere. At ſi diſcipuli ſunt ab ipſis contrariis interficiendi, ſua ferocitate, ac iniquâ adminiſtratione; tunc potiùs eorum ora obmuteſcent, cùm poſt mortem nullus loquatur.

Difficultas Quæſtionis.

24. D. Baſil. Sel. Præclarè reſpondet D. Baſil. Seleuc. orat. 30. dum ait: *Mortem excipiunt quidem, nec piſcatu tamen abſtinent, vel obita morte: Quin etiam poſt acta Domini faciunt imperata, nec preſſi ſepulchro prædicationis obliti ſunt: Nam & ſepulchra, volente gratia, loquuntur*: Sanctorum ſapientiæ, ac ori nulla poteſtas adverſa poteſt reſiſtere; quia ſuâ efficacia, doctrina, ac veritate dum vivi clamant; omnes contrarios devincunt, ac comprimunt: etſi mortui ſunt, & ipſi ut mortui taceant, eorum ſepulchra pro cauſa Dei clamant, & loquuntur: *Nam & ſepulchra, volente gratiâ loquuntur.*

Pro cauſa Dei Saxa & lapides loquuntur.

Cùm, ingrediente Chriſto Jeroſolymam, omnes proclamarent ejus laudes dicunt; ad illum Phariſæi: *Magiſter, increpa diſcipulos tuos: Quibus ipſe ait: Dico vobis, quia ſi hi tacuerint lapides clamabunt*: Luc. 19. n. 40. Ad quæ verba ſic ait D. Ambr. ibi. *Neque enim mirum ſi laudes Domini contra naturam ſuam ſaxa reſpondeant*: Sic in negotio Dei omnis creatura ſtat, & pugnat, ut etiam natura muta elinguis, voces det, & clamet.

25. Luc. 19.

D. Amb. *Natura elinguis pro Deo clamat.*

26. Ut querimonia inter ambientes ſummum ſacerdotium ſedaretur per ſingulas familias datæ ſunt ſingulæ virgæ, quæ poſitæ ſunt in tabernaculo: *Sequenti die, Moyſes ingreſſus invenit germinaſſe virgam Aaron in domo Levi, & turgentibus gemmis eruperant flores, qui foliis dilatatis in amygdalas deformati ſunt*: Num. 17. n. 8. Valde mirabile, quod virga ſine radice flores, & fructus germinet: Et quid eſt aliud, quòd virga abſque radice proferat flores, & fructus pro demonſtrando Aaronis ſacerdotio, & ſic Martyres ſine lingua verba proferebant pro declarando, ac manifeſtando ſupremum Chriſti ſacerdotium: Nam ſicut fructus à Virgæ radice pullulant, ſic à lingua in ore voces formantur. D. Chryſoſt. hom. de S. Rom. loquente ſine lingua habi ato. 6. ſic ait. *Aliquando Aaronis virga floruit: quomodo nunc os martyris germinavit? ſed quanam de cauſa, virga tunc Aaronis germinavit? Quando ſacerdos contumeliis afficiebatur. Quanam de cauſa, nunc os Martyris germinavit? Quoniam blaſphemiis, & maledictis inceſſabatur magnus Pontifex Jeſus C.* Pro cauſa Chriſti ut ejus ca[illegible]niatores repellantur etiam elingues loquuntur & multa inſtrumenta dant voces; Inde in Chriſti morte *Petræ ſciſſæ ſunt*: Matth. 27. num. 51. D. Paſch. Alb. Magn. ibi. *Centurio clamat: Petræ ſcinduntur magno terræ motu tanquam præ dolore clamorem dantes*: Sic ait Tertul. lib. de Anima c. 50. Agens de Elia & Henoc. *Morituri reſervantur ut Antichriſtum ſanguine ſuo interficiant*: Si in eorum ſanguine eſt impreſſum ac ſigillatum pro Dei gloria ſtare, ac p[illegible]are, ut quamvis mortui ſint ad actiones vitales, ut videant, audiant, ac loquantur, tamen tanquam vivi ſunt, ut pro cauſa Dei decertent, & pugnent.

Num. 7.

D. Chryſ. *Pro cauſa Chriſti etiam inſenſibilia loquuntur.*

Matth. 27. D. Paſch. Alb. Magn. Tert.

QUÆSTIO VII.

Quare capillus, qui minima pars eſt hominis in tanta æſtimatione eſt apud Deum, ut non pereat?

AIt Chriſtus in præſenti, quod ſui diſcipuli interficiendi ſunt à Tyrannis; & *Erunt odio omnibus hominibus propter nomen meum*, ſubditque *Capillus de capite veſtro non peribit*: Quod indicat ſupremam, & altam providentiam, circa minima etiam ſuorum diſcipulorum Beda hic ait: *Capillus de capite diſcipulorum Domini non peribit, quia non ſolum fortia facta, vel dicta ſanctorum, ſed & tenuiſſima cogitatio digna mercede donabitur*: Et ad hunc ſenſum explicavi cum communi ſententia illud Chriſti. D. ad ſuos diſcipulos: *Veſtri capilli capitis omnes numerati ſunt.* Matth. 10 n. 3 Luc. 12. n. 7. tom. 3. c. 9. q. 12. ibi vide alias expoſitiones de hac re. 27.

Beda. *Suprema Chriſti providentia erga minima ſuorum diſcipulorum.*

Matth. 10. Luc. c. 12.

Secundò, D. Greg. homil. 35. in Evang. ſic ait: *Capillus de capite veſtro non peribit, quia caro inciſa dolet, capillus inciſus non dolet. Ait ergo martyribus.* Capillus de capite veſtro non peribit: *Videlicet apertè dicens: cur timetis, ne pereat quod inciſum dolet, quando illud in vobis perire non poteſt, quod inciſum non dolet.* Magnam mercedem ſuorum juſtorum probat Chriſtus D. ſumpto argumento à capillis ſenſu doloris carentibus, ad membra doloroſè patientia: Si enim capillus expers doloris non perit expers mercedis, qualem recipient ſenſitiva membra, quæ pro ſui fortitudine tanquam ænea vel mortua videbantur? Ait Apoſt. Paul ad Col. 3. n. 3. *Mortui enim eſtis, & vita veſtra abſcondita eſt cum Chriſto in Deo*: Sic ad eos ſcribit tanquam vivos, quomodo eos mortuos appellat? Quia & non ſolùm mortui erant per baptiſmum, & mortui ad res mudanas, ac temporales ſed etiam tanquam mortui, ac veluti inſenſibiles ad ſuſtinenda immania Tyrannorum carnificia: Et unde tanta erat eorum fortitudo, ac conſtantia? *Quia vita veſtra abſcondita eſt cum Chriſto.* Quia mortui eſtis vobiſmetipſis; & ſolùm in Chriſto vivitis, in quem tota veſtra eſt transformata, ideo tanquam impaſſib. eſtis. D. G. Mag. l. 5. Moral. c. 3. *Vita veſtra abſcondita eſt cum Chriſto. Ut extinctus mundo lateat, & à cunctis exteriorum rerum perturbationibus intra ſinum ſe intimi amoris abſcondit.* Mortuus eſt homo: *Ut extinctus mundo, & perturbationibus*: Et quare? *Quia in ſinum intimi amoris ſe abſcondit.* 28.

D. Greg.

Extollitur conſtantia martyrum, ac ſi eſſent inſenſibiles ad tormenta.

Col. 3.

D. Greg.

Tertiò, Greg. citata homil. 35. ait: *Quia dura ſunt, quæ prædicantur de afflictione mortis, protinus conſolatio ſubditur de gaudio reſurrectionis, cùm dicitur: Capillus de capite veſtro non peribit*: Euſeb. Emiſſ. homil. de S. Martyribus, ait: *In hoc, quod eorum capillos numeratos eſſe dicit, totam hominis ſubſtantiam refugere, & nihil de ea perire ſignificat*: Beda apud Caten. D. Thomæ & maxime in rem noſtram ait: *Capillus de capite diſcipulorum Domini non peribit, quia non ſolum fortia facta, vel dicta ſanctorum; ſed etiam tenuiſſima cogitatio digna mercede donabitur*: Poſtquam D. Chriſtus prædixit ſuis Apoſtolis mala, opprobria, ac tormenta, quæ erant à carnificibus ſuſtinenda, & toleranda; eorum animos corroborat, ut generoſè, ac for- 29.

D. Greg.

Euſeb.

Beda.

Etiam quodlibet minimum opus ſuum habet præmium.

titer non timeant, ſed contemnant tyrannorum cruciatus, apponit reſurrectionis præmium cujus intuitu ardua; & valde difficilia ſuperantur, cùm ſciant, & certò ſciant, quod non ſolùm magna, & præclara dicta, & facta ſed etiam minima, ac minutiſſima, tanquam unius capilli ſuperabundantem mercedem, recipient, quâ & coronabuntur.

Præclarè ait D. Juſtin. apud D. Damaſc. lib. 2.
30. D. Juſtin. Parall. c. 77. ubi ſic ait: *Quemadmodum corporibus omnibus à Deo procreatis hoc inſitum eſt, ut umbram habeant; ſic Deum quoque, qui juſtitia præditus eſt, tum iis qui virtutem ſibi colendam*
Omnia Divina providentia remunerantur. *propoſuerint, tum iis qui vitium amplexari maluerint, pro cujuſque merito præmia, pœnaſque, tribuere conſentaneum eſt:* Sicut umbra indivulsè ſequitur corpus, ſive magnum, ſive parvum, ſive minimum ſit; ita ut unus capillus, vel filum unicum quodque ſuam faciat umbram: Ita Dei naturam condigna operum muneratio concomitatur: Et ſicut neceſſarium eſt corpori objecta luce umbram facere: ſic ex Divina providentia ordinatum, ut præmia, vel pœna pro qualitate factorum diſpenſentur, ſive in magno ſive in parvo.

31. Pſ. 125. Ait Regius Vates. Pſ. 125. n. 6. de S. Apoſtolis loquens in ſua prædicatione: *Euntes ibant mittentes ſemina ſua: venientes autem venient cum exultatione portantes manipulos ſuos:* Quid eſt, quòd lachrymæ fletus, ærumnæ ſemina dicit. Nam lachrymæ ab oculis cadunt, & veluti pereunt; Quid ergo habent cum ſemine, quod multiplicatum fructum producit? Semen etſi parvum, ac munitiſſimum ſit, ſuum profert fructum; ſic & minima lachryma, minimuſque labor ſuum producit manipulum, ac coronam: Ad quod reſpiciens. D. Profp. ait: *Tempus flendi, tempus ſeminandi, quia opera charitatis, quæ rele-*
D. Proſpert. Minutus labor meſſem producit. *vandis hominum miſeriis adhibentur, æternorum meſſem pariunt gaudiorum; de fructu enim bonorum operum pij coronabuntur, agricolæ prout ſeminaverint.* Vide tom. 3. c. 10. q. 9. n. 60. 61. 62. & in aliis in Sillabario, Verb. *Præmium.*

QUÆSTIO VIII.

Quare per patientiam, ait Chriſtus D. Quod anima poſſidetur, ac acquiritur?

32. Syr. Perſ. Arab. AIt Chriſtus D. in præſenti: *In patientia veſtra poſſidebitis animas veſtras*: Syriacus. *Per patientiam veſtram poſſidebitis*: Arabicus: *Cum patientia veſtra*; Perſicus: *Cum patientia &*
Poſſidere animam eſt eam lucrari ac ſalvari. *tolerantia comparate animam veſtram*: Ex quo fit manifeſtum, quòd cùm Chriſtus ait. *In patientia veſtra poſſidebitis animas veſtras*: id eſt, ſalvabitis, ſalutem obtinebitis. Nam *poſſidere*:
Gen. 4. Act. 1. Act. 8. Phraſs Hebræa, ſæpe ſignificat comparare ſibi tanquam poſſeſſionem. Sic Eva Gen. 4. n. 1. ait: *Poſſedi hominem per Deum*: Sic & Petrus de Juda Act. 1. num. 18. *Poſſedit agrum de mercede iniquitatis*: Idem ad Simonem Magum. Act. 8. n. 20. *Exiſtimaſti donum Dei pecunia poſſideri*: Poſſidere ergo animam ſuam, eſt animæ ſalutem acquirere, quod in alio loco dicitur animam invenire.

Secundò, Reſpondet D. Greg. Homil. 35. in 33.
Evang. ait: *Per patientiam igitur animas noſtras* D. Greg.
poſſidemus, quia dum nobiſmetipſis dominari dicimus, hoc ipſum incipimus poſſidere, quod ſumus. Idcirco autem poſſeſſio animæ in virtute patientiæ ponitur; quia radix omnium cuſtoſque virtutum, patientia eſt. Patientia verò eſt aliena mala æquanimiter perpeti; contra eum quoque, qui mala irrogat, nullo dolore morderi. Impatiens animam ſuam videtur non poſſidere, ſed potiùs ipſa caret: Siquidem iræ impetu ſeipſum non valet refrænare, ac continere. At qui patientia nobilitatur, ipſum, quod eſt, ſuumque animum, verè poſſidet; quia ſibi ipſi dominatur: Magnum lucrum, & valde utile eſt ſeipſum poſſidere, & Dominum ſui exhibere: Nam poſſeſſio dominium præſtat poſſidenti, quod dominium & poſſeſſionem ſui ipſius maximè præſtat patientia: quod ad præfata verba bene ponderat *Per patientiam eſt homo ſui poſſeſſor, ac Dominus.*
Caiet. & ait: *Eximium documentum poſſidendi* Caietan.
non agros, non opes, non regna; ſed quod majus eſt omnibus, proprium animum virtute patientiæ. Ergo patientia dat magnam & amplam poſſeſſionem ſui ipſius.

Dum meus JESUS accuſaretur à principi-
bus Sacerdotum, ac ſenioribus nihil reſpon- 34.
dit. *Tunc dixit illi Pilatus: non audis quanta adverſùm te dicunt teſtimonia? & non reſpondit ei ad ullum verbum, ita ut miraretur Præſes vehementer*: Matth. 27. num. 13. & 14. Non admiratur Pilatus dum audit Chriſti miracula, dumque videt, & ſentit tot mirabilia Matth. 27
in ejus morte: cùm ſol ſit obſcuratus, terra tremore concuſſa, ac petræ ſciſſæ ſint: Tamen modo admiratur dum videt quanta gravitate, generoſitate, conſtantia, & imperturbato animo Chriſtus tanquam ſui Dominus eſſet inter accuſatores ad judiciale tribunal. Ac ſi Chriſti majeſtatem, ac celſitudinem magis manifeſtet *Generoſa patientia in Chriſti muta admirabilis.*
ipſa muta patientia, quàm quodcumque a iud mirabile, & miraculoſum prodigium. Origen. tr. 35. in Matth. ſic ait: *Miratus eſt autem*
præſes conſtantiam ejus, forſitan ſciens, quod Orig.
idoneus eſſet pronuntiare crimen, & tamen videbat eum in tranquilla, & quieta ſapientia, & gravitate non turbabili ſtare: ſed & vehementer miratur: Dignum enim ei videbatur magno miraculo, ut exhibitus Chriſtus ad criminale judicium imperturbabilis ſtaret ante mortem, quæ apud omnes homines terribilis æſtimatur Expende: *Magno miraculo imperturbabilis ſtaret.*

Job auditis nuntiorum verbis, quod boves, 35.
oves, cameli cum ſuis paſtoribus perierant, & ſimul quod filii ejus, corruente domo erant occiſi: *Tunc ſurrexit Job, & ſcidit veſtimenta ſua.* Job. 1. Job.
1. n. 20. Cur tot, tantiſque malis oppreſſ[illegible] cecidit, ſicut & Heli audita filiorum [illegible] cecidit? 1. Reg. 4. n. 18. At Job tot [illegible]ltiplicatis 1. Reg. 4.
infauſtis nuntiis non concidit, ſed [illegible]rexit ut fortis, ac conſtans animo, nullâ temp[illegible]tum procellâ confractus, ſed ut firma turris i[illegible]er furentes, ac tumeſcentes undas, eas contu[illegible]ns, ac confringens: Sic tantâ patientiâ er[illegible] Job; communitus corroboratus. D. Baſil. in [illegible]tena Græca *Omnis calamitatum durities, firma patientia.* D. Baſil.
ait. *Priori nuntio calamitatem nar[illegible], poſterior interveniebat, qui acerbarum reru[illegible]ritudinem, mœroremque afferebat: Calamitas [illegible]mitate erat apta: atque ærumnæ undarum curſionem imitabantur, nec dum prior lachrima deſereret, cum recentis cauſa afferebatur:*

Juſtus

Juſtus autem quaſi ſcopulus conſiſtebat; ac vim tempeſtatis excipiens, fluctuum violentam incurſionem redigebat in ſpumam. Videbis denſiſſimarum undarum molem ad ſcopulos impingentem, in quorum firmitate confracta tota illa moles in ſpumas abit. Sic tota illa furibunda calamitatum procella, marmoreum juſti pectus invenit, ita ut citò evaneſcat, & tanquam in ſpumas redigatur.

36. Iſai. 2. Ait Iſaias 2. n. 4. primævos Chriſtianos, ac ſanctos juſtos deſignans: *conflabunt gladios ſuos in vomeres, lanceas ſuas in falces*: Ipſi mittebantur tanquam oves ad occiſionem, & ubique verſabantur nudi, afflicti, anguſtiati in ſolitudinibus errantes, ita oppreſſi, ac ſi vivere eis non liceret? ad quid ergo falces, & *Patientiæ fœcundiſſimæ meſſis.*
vomeres, quæ ſunt inſtrumenta ad ſeminandum, & merendum? Quia ipſa ſua patientia in tantis afflictionibus, injuriis, ac cruciatibus ſerviebat ad ſeminandum ingentem juſtitiæ, fructum, ut colligerent ampliſſimos beatitudinis, ac gloriæ coronatos manipulos. D. Iren. D. Iren.
lib. 4. c. 67. & ait: *Gladios, & lanceas bellatorias in aratra fabricaverunt ipſi & in falces, quas donavit ad metendum frumentum, & jam neſciunt pugnare, ſed percuſſi alteram præbent maxillam.*

CAPUT XXII.

1. APPROPINQUABAT autem dies feſtus Azymorum, qui dicitur
Paſcha: 2. & quærebant Principes Sacerdotum, & Scribæ, quomodo
Jeſum interficerent: timebant verò plebem. 3. Intravit autem Satanas in Ju-
dam, qui cognominabatur Iſcariotes unus de duodecim: 4. & abiit: & locu-
tus eſt cum Principibus Sacerdotum, & magiſtratibus, quemadmodum il-
lum traderet eis. 5. Et gaviſi ſunt, & pacti ſunt pecuniam illi dare. 6. Et
ſpopondit. ut quærebat opportunitatem ut traderet illum ſine turbis. 7. Venit
autem dies Azymorum, in qua neceſſe erat occidi Paſcha. 8. Et miſit Petrum
& Joannem, dicens euntes parate nobis Paſcha ut manducemus. 9. At illi di-
xerunt, Ubi vis paremus; 10. Et dixit ad eos, ecce introeuntibus vobis in
civitatem, occurret vobis homo quidam amphoram aquæ portans, ſequimini eum
in domum in quam intrat. 11. Et dicetis patrifamilias domus, dicit tibi Magiſter,
Ubi eſt diverſorium ubi Paſcha cum diſcipulis meis manducem? 12. Et ipſe oſten-
det vobis cœnaculum magnum ſtratum: & ibi parate. 13. Euntes autem invene-
runt ſicut dixit illis, & paraverunt Paſcha. 14. Et cùm facta eſſet hora diſcubuit &
duodecim Apoſtoli cum eo. 15. Et ait illis, Deſiderio deſideravi hoc Paſcha man-
ducare vobiſcum, antequam patiar. 16. Dico enim vobis, quia ex hoc non mandu-
cabo illud, donec impleatur in regno Dei. 17. Et accepto calice gratias egit & dixit;
accipite, & dividite inter vos. 18. Dico enim vobis quod non bibam de generatione
vitis, donec regnum Dei veniat. 19. Et accepto pane, gratias egit, & fregit: & dedit
eis, dicens: Hoc eſt corpus meum quod pro vobis tradetur: hoc facite in meam com-
memorationem. 20. Similiter & calicem, poſtquam cœnavit, dicens: Hic eſt calix
novum teſtamentum in ſanguine meo, qui pro vobis fundetur. 21. Veruntamen ecce
manus tradentis me, mecum eſt in menſa. 22. Et quidem filius hominis ſecun-
dùm quod definitum eſt vadit: veruntamen væ homini illi per quem tradetur. 23.
Et ipſi cœperunt quærere inter ſe, quis eſſet ex eis qui hoc facturus eſſet. 24. Facta
eſt autem & contentio inter eos, quis eorum videretur eſſe major. 25. Dixit autem
eis, Reges gentium dominantur eorum: & qui poteſtatem habent ſuper eos, be-
nefici vocantur. 26. Vos autem non ſic: ſed qui major eſt in vobis, fiat ſicut minor:
& qui præceſſor eſt ſicut miniſtrator. 27. Nam quis major eſt, qui recumbit, an
qui mi[illegible]ſtrat; nonne qui recumbit, ego autem in medio veſtrûm ſum, ſicut qui
miniſtrat. 28. Vos autem eſtis qui permaniſiſtis mecum in tentationibus meis. 29
Et ego diſp[illegible]no vobis ſicut diſpoſuit mihi pater meus, regnum. 30. Ut edatis, &
bibatis ſupe[illegible] menſam meam in regno meo: & ſedeatis ſuper thronos judicantes
duodecim tribus Iſraël. 31. Ait autem Dominus, Simon, Simon, ecce Satanas expe-
tivit vos ut cribraret ſicut triticum. 32. Ego autem rogavi pro te ut non deficiat fi-
des tua: & [illegible]u aliquando converſus, confirma fratres tuos. 33. Qui dixit ei, Do-
mine, te[illegible]m paratus ſum & in carcerem, & in mortem ire. 34. Et ille dixit, dico
tibi [illegible]e, non cantabit hodie gallus, donec ter abneges noſſe me. 35. Et dixit eis,
quando miſi vos ſine ſacculo & pera, & calceamentis: nunquid aliquid defuit
vobis; 36. At illi dixerunt: Nihil. Dixit ergo eis, ſed nunc qui habet ſacculum,
tollat, ſimiliter & peram: & qui non habet, vendat tunicam ſuam, & emat